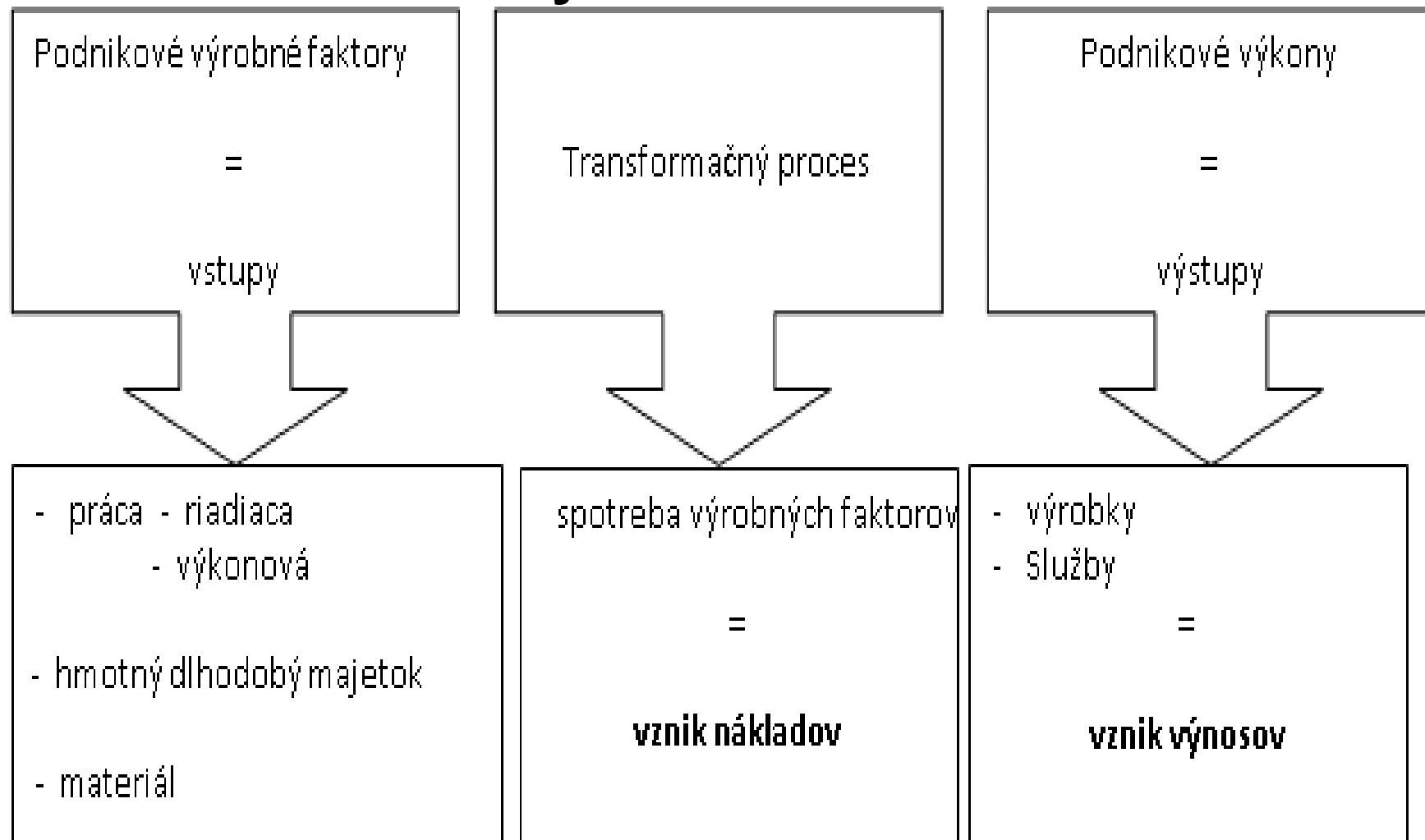

Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia podniku

1. charakteristika nákladov z podnikového hľadiska, náklady a výdavky,
2. druhové členenie nákladov a jeho význam,
3. členenie nákladov v závislosti od objemu výkonov a jeho význam,
4. členenie nákladov z daňového hľadiska,
5. charakteristika výnosov z podnikového hľadiska, výnosy a príjmy,
6. druhové členenie výnosov,
7. charakteristika výsledku hospodárenia, jeho formy,
8. postup zistenia výsledku hospodárenia pred zdanením a po zdanení.

1. Charakteristika nákladov z podnikového hľadiska, náklady a výdavky

Vznik nákladov a výnosov

Projekt – mikrobiznis

Podnikové výrobné faktory
=
VSTUPY

- Materiál
- Licencie
- Počítače
- Ľudské zdroje – práca

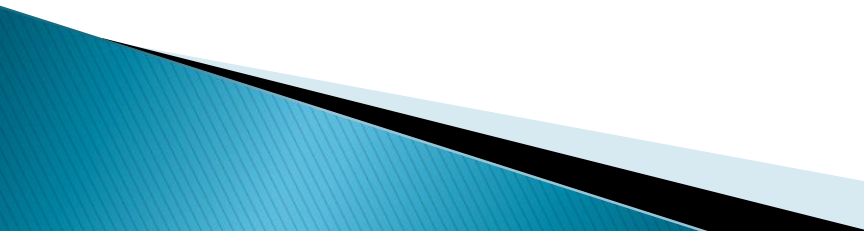
Transformačný proces

- Tvorba softvéru
- Vznik nákladov**
- Spotreba materiálu
  - Licenčné poplatky
  - Odpis počítačov
  - Mzdové náklady
  - Spotreba energie
  - atď.

Podnikové výkony
=
VÝSTUPY

- Softvér
- Vznik výnosov**
- Tržby z predaja softvéru
  - Tržby za update
  - atď.

Náklady, výnosy, příjmy, výdavky

- ▶ Kedy dostane podnik zaplatené za svoje výrobky alebo služby?
  - ▶ Je potrebné platiť ešte pred zhotovením výrobku alebo poskytnutím služby?
  - ▶ Zostavenie výkazu ziskov a strát pred zhotovením projektu
-

1. Charakteristika nákladov z podnikového hľadiska

Náklady sú peňažným vyjadrením vzniknutých a realizovaných hodnôt podniku a ostatné výdavky účelovo spojené s činnosťou podniku

Výdavky vyjadrujú úbytok peňažných prostriedkov v hotovosti alebo na bankovom účte

hľadiska, náklady a výdavky

Náklad

- ▶ Spotreba materiálu
- ▶ Odpisy dlhodobého majetku
- ▶ Mzdové náklady

Výdavok

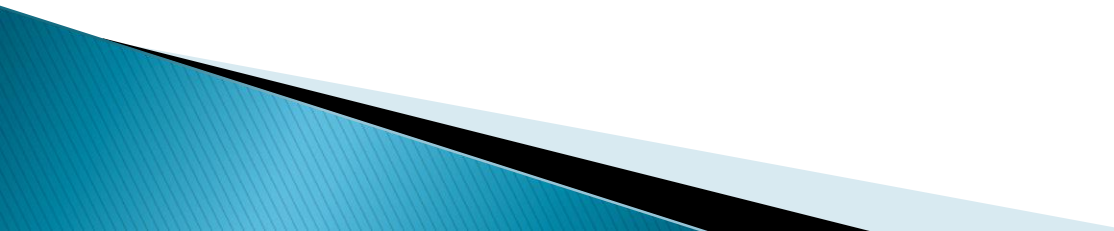
- ▶ Úhrada faktúry za materiál
- ▶ Úhrada faktúry za nákup dlhodobého majetku
- ▶ Výplata miezd zamestnancom v hotovosti alebo na účty

2. druhové členenie nákladov a jeho význam

Náklady na hospodársku činnosť

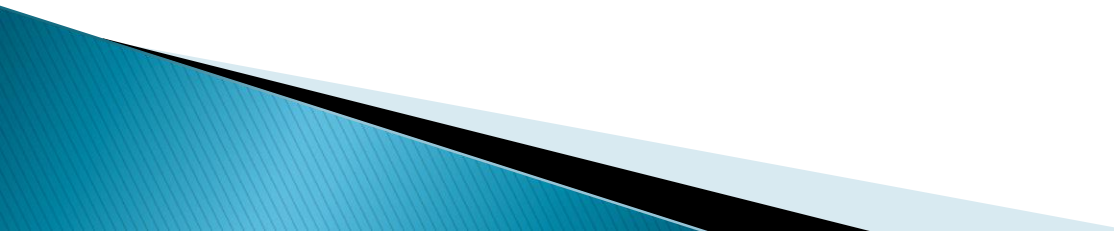
- **spotrebované nákupy - spotreba materiálu, energie, vody,**
- **služby - opravy a udržiavanie, cestovné náklady, náklady na reprezentáciu, poštovné poplatky, telefón, nájomné,**
- **osobné náklady - mzdové náklady, poistné hradené zamestnávateľom,**
- **dane a poplatky - daň z motorového vozidla, daň z nehnuteľností, atď.**
- **odpisy dlhodobého majetku,**
- **zostatková cena predaného dlhodobého majetku,**

Náklady na finančnú činnosť

- **úroky,**
  - **predané cenné papiere a vklady,**
  - **kurzové straty,**
  - **poistné, atď.**
-

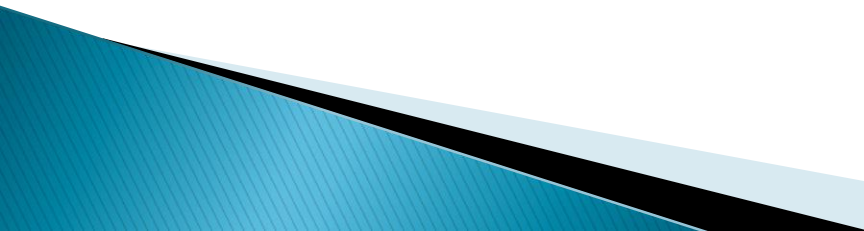
Význam druhového členenia nákladov:

- východisko pre zistenie výsledku hospodárenia a daňového základu,
  - zistenie náročnosti výroby (materiálová, pracovná náročnosť),
  - výpočet produktivity práce,
  - východisko pre základné smery znižovania nákladov.
-

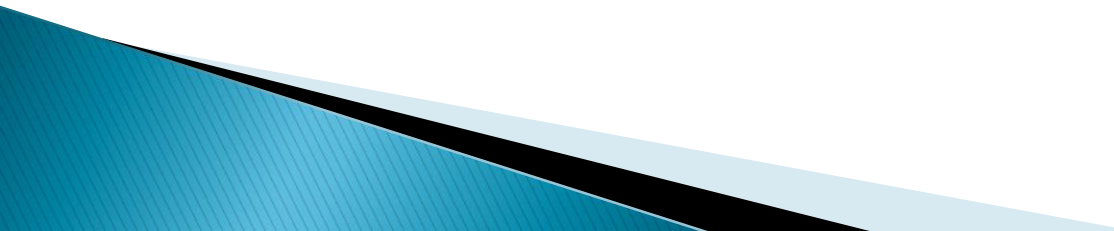
3. Členenie nákladov v závislosti od objemu výkonov a jeho význam

- Fixné náklady
- Variabilné náklady

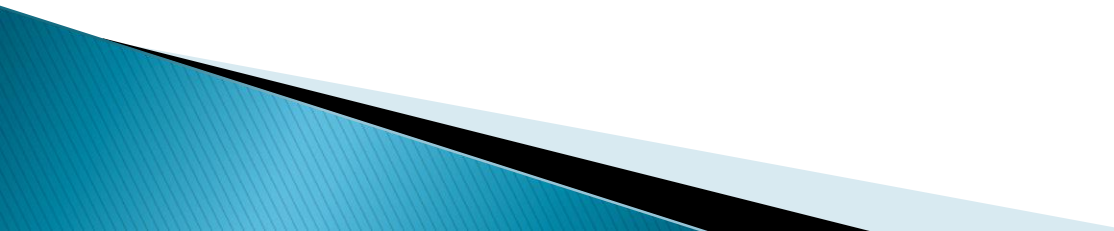
Význam členenia nákladov v závislosti od objemu výkonov:

- zistenie zmeny nákladov pri zmene objemu výroby,
  - podklad pre plánovanie objemu výroby (objem výroby potrebný na zabezpečenie krytia nákladov)
  - podklad pre rozhodovanie pri výbere z viacerých variantov.
-

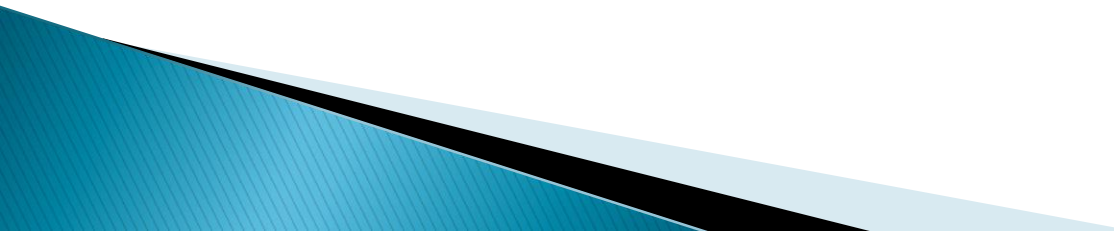
4. Daňové členenie nákladov

- daňovo uznané náklady v plnej výške,
  - daňovo uznané náklady do limitu,
  - daňovo uznané náklady po zaplatení,
  - daňovo neuznané náklady.
-

Daňovo uznané náklady do limitu, neuznané nad limit

- ▶ náklady na pracovnú cestu do limitu stanovený zákonom
  - ▶ nadspotreba, t.j. ak náklady na spotrebované pohonné hmoty sú vyššie ako spotreba prepočítaná podľa technického preukazu a cien platných v čase nákupu,
  - ▶ atď.
-

Daňovo uznané náklady po zaplatení

- ▶ Náklady na získanie certifikátu,
  - ▶ Nájomné,
  - ▶ Licenčné poplatky,
  - ▶ Výdavky na prieskum trhu,
  - ▶ Provízie,
  - ▶ Poradenské a právne služby,
  - ▶ Sponzorské – zákon o športe.
-

Daňovo neuznané náklady

- dary
- pokuty a penále
- náklady na reprezentáciu, okrem výdavkov na reklamné predmety v hodnote neprevyšujúcej 17 € za jeden predmet
- manká a škody presahujúce prijaté náhrady okrem škôd spôsobených živou udalosťou a spôsobené neznámym páchatelom potvrdené políciou
- tvorba opravných položiek (okrem výnimky v zákone o daniach z príjmov - k nepremlčaným pohľadávkam a pohľadávkam voči dlžníkov v konkurznom a vyrovnávacom konaní),
- atď.

5. Charakteristika výnosu z podnikového hľadiska, výnosy a príjmy

Výnosy sú peňažným vyjadrením vzniknutých a realizovaných hodnôt podniku. Vyjadrujú ocenenie výstupov - vznikajú v momente **realizácie výkonov**.

Príjmy predstavujú kladný peňažný tok - zvýšenie peňažných prostriedkov v hotovosti, alebo na účtoch.

6. Druhové členenie výnosov podniku

Výnosy z hospodárskej činnosti:

- **tržby za vlastné výkony a tovar,**
- **zmeny stavu vnútro podnikových zásob,**
- **aktivácia,**
- **tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu,**
- **pokuty, penále, úroky z omeškania,**

Výnosy z finančnej činnosti:

- **tržby z predaja cenných papierov,**
- **úroky,**
- **kurzové zisky,**
- **výnosy z krátkodobého a dlhodobého finančného majetku.**

Výpočet bodu zvratu

Tržby: $T = c \times Q$

Náklady: $N = N_f + N_v = N_f + (n_v \times Q)$

**Bod
zvratu:**

$$T = N$$

$$BZ = Q = \frac{N_f}{c - n_v}$$

Kde: T - tržby

c - cena

Q - množství

N - náklady

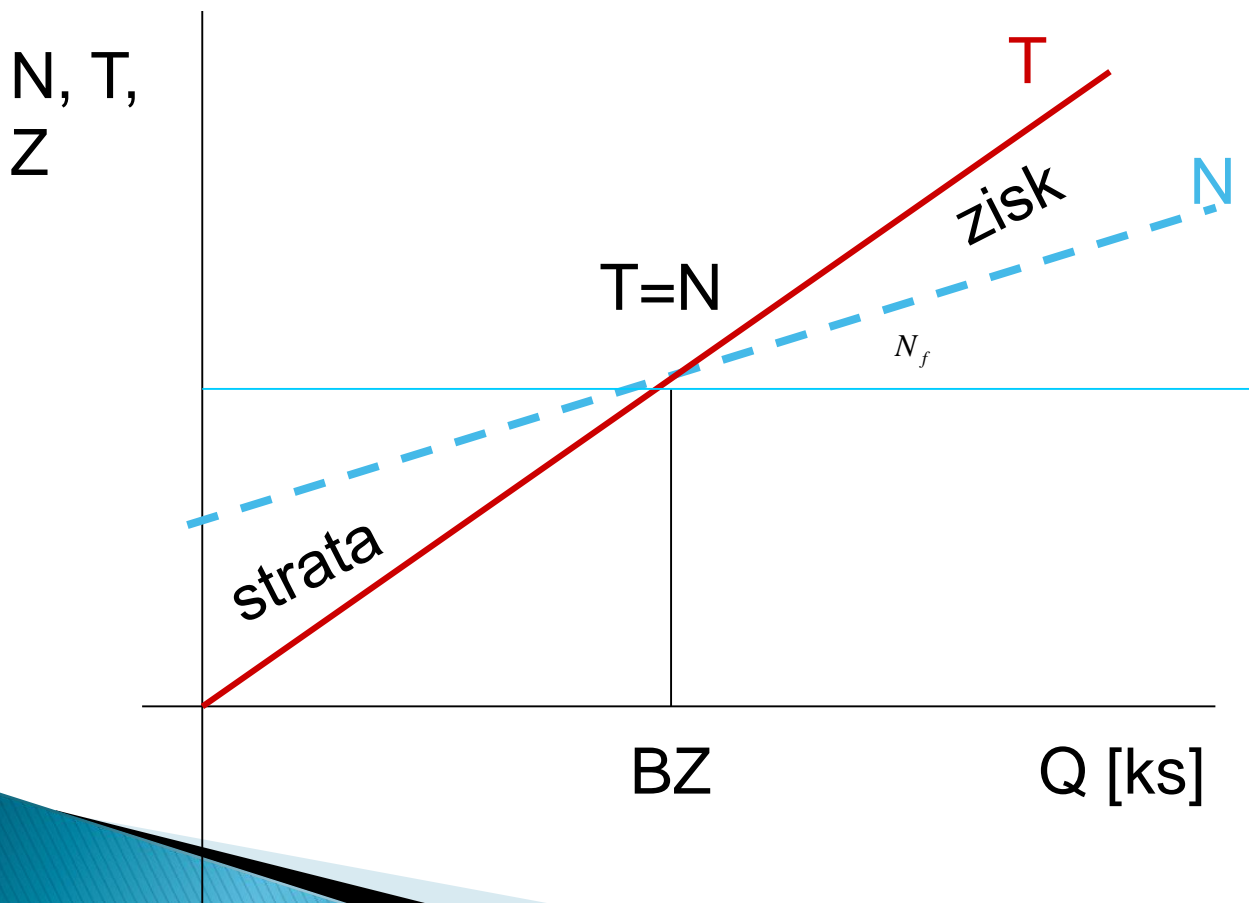
N_f - fixné náklady

N_v - variabilné náklady

n_v - náklady variabilné jednotkové

BZ – bod zvratu

Bod zvratu pri lineárnych nákladoch a tržbách

7. Charakteristika výsledku hospodárenia a jeho formy

Výsledok hospodárenia = Výnosy - Náklady

Výnosy > Náklady

Výnosy < Náklady Strata

Formy výsledku hospodárenia

Podľa výkazu ziskov a strát

- Účtovný

Zahrňa implicitné náklady.
(pre podnikateľské rozhodnutia)

- Ekonomický

Zisk ovplyvňuje:

- ▶ Náklady na jednotku realizovanej produkcie
- ▶ Objem realizovanej produkcie
- ▶ Ceny
- ▶ Sortiment výrobkov, tovaru a služieb

8. VH pred zdanením a po zdanení

Výnosy z hospodárskej činnosti

-

Náklady na hospodársku činnosť

=

Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti

Výnosy z finančnej činnosti

-

Náklady na finančnú činnosť

=

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti

Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti

-

+

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti

=

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením

8. VH pred zdanením a po zdanení

	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením
+	položky zvyšujúce výsledok hospodárenia pre daňové účely
-	položky znižujúce výsledok hospodárenia pre daňové účely
	základ dane
x	sadzba dane
=	splatná daň z príjmov za účtovné obdobie
-	zápočet, vyňatie a úľavy na dani z príjmov
=	splatná daň z príjmov za účtovné obdobie

	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením
-	splatná daň z príjmov z bežnej činnosti po zápočte, vyňatí a úľavách
=	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení

EBIT (*Earnings Before Interest and Taxes*) forma výsledku hospodárenia pred odpočítaním úrokov a daní.
= VH za účtovné obdobie pred zdanením + nákladové úroky

EBT (*Earnings Before Taxes*) výsledok hospodárenia pred odpočítaním dane z príjmov.
Je to výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením.

EAT (*Earnings After Taxes*) výsledok hospodárenia po odpočítaní dane z príjmov.

EAT (*Earnings After Taxes*) = NI (*Net Income*)